

De pindakaasmoord

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Carrie & Eddie

De pindakaasmoord

En nog 13 spraakmakende moordzaken ontrafeld
door de makers van *Moordzaken, de podcast*

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 6425 9

© 2023 Carine Voshaar en Edward van der Marel

Opgetekend door Daniëlle Hermans

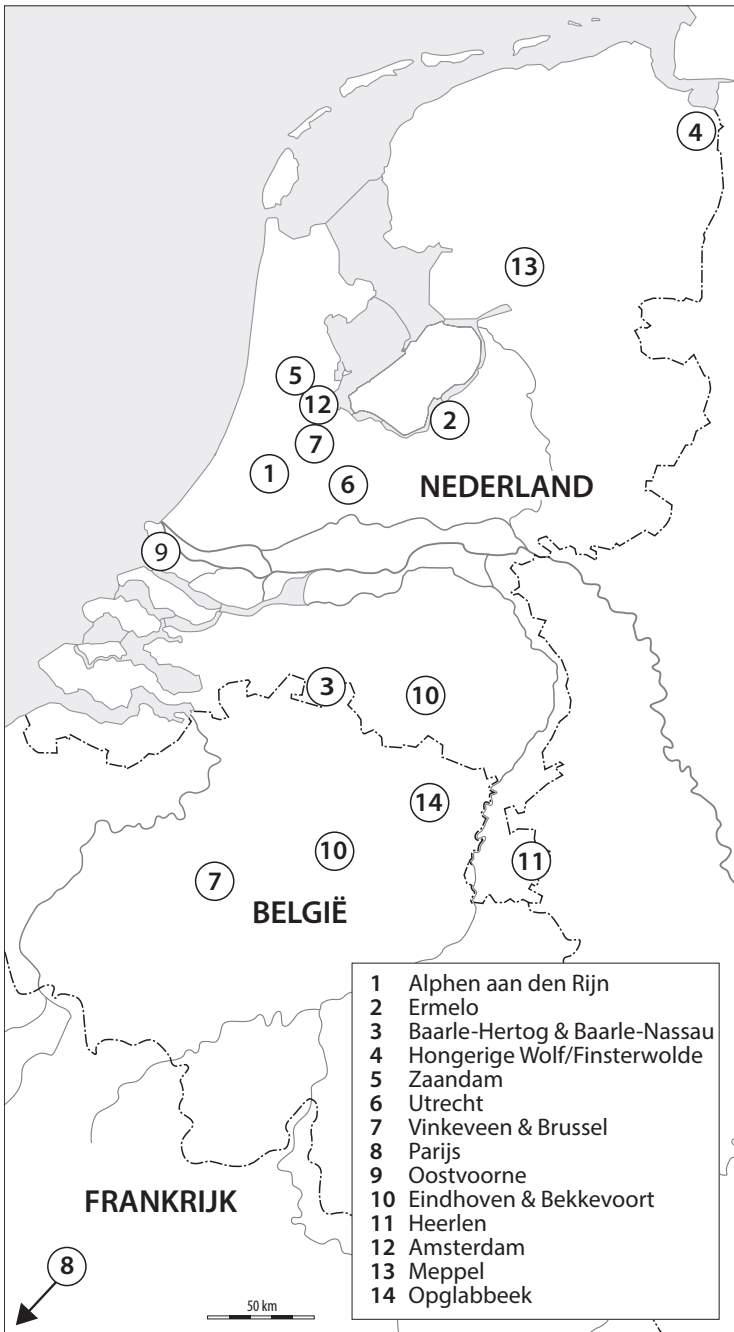
Omslagontwerp Studio Jan de Boer

Omslagillustratie © Shutterstock

Foto auteurs © Dirk-Jan van Dijk

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Inhoudsopgave

Proloog	9
1 De wokmoord	17
2 De chaletmoord	29
3 De grensmoord	44
4 Woensdag gehaktdag	57
5 De paskamermoord	71
6 De Utrechtse trapmoord	90
7 De moordweduwe van Vinkeveen	108
8 De kannibaal in Parijs	123
9 De Oostvoornse kofferbakmoord	135
10 De sektemoord	152
11 De pindakaasmoord	167
12 De Amsterdamse huisschilder	182
13 De puzzelmoord	198
14 De parachutemoord	212
Epiloog	235
Dankwoord	239

Proloog

In een paar jaar is *Moordzaken, de podcast* een zeer goed beluisterde truecrimepodcast geworden. In de slipstream daarvan werden onze namen ineens ook bekende namen. Zeg je *Moordzaken, de podcast*, dan zeg je eigenlijk ook Carrie en Eddie. Het leuke is: voor die tijd kenden we elkaar wel, maar maakten we geen podcast samen. Sterker nog, we hadden tot die tijd überhaupt nog geen podcast gemaakt en Carrie had er zelfs nog nooit een geluisterd. Toch heeft *Moordzaken, de podcast* nu een vaste schare fans en groeien we nog iedere twee weken. Hoe is dat zo gekomen?

Net als veel vakantiegangers stapte Eddie de 'coronazomer' van 2020 met zijn gezin in de auto richting Zuid-Frankrijk. Een van zijn drie dochters opperde het idee om tijdens de vele uren onderweg eens een podcast te luisteren. 'De *Man man man*-podcast. Dat vind jij ook vast en zeker leuk, pap!' Het gebabbel van de drie heren vond hij op momenten zeker vermakelijk, maar al snel scrolde Eddie weer wat verder in het podcastaanbod. Hij stuitte op de categorie true crime en besloot *Brand in het landhuis* aan te zetten. Een podcast over een excentrieke grootgrondbezitter die bij een mysterieuze brand in zijn landhuis in Vught om het leven kwam. In de auto bleef iedereen de oren gespitst houden. Best spannend vonden de meiden en ook Eddie was gefascineerd. Ondertussen begon

hij te dagdromen. Hoe zou het zijn om zelf een podcast te maken? Was het eigenlijk niet net zoiets als je eigen radioprogramma hebben? Als tiener droomde Eddie, net als vele jongens, ervan dj te worden. Maar dat was natuurlijk maar voor weinigen weggelegd. Eddie was in elk geval niet verder gekomen dan het opnemen van zijn eigen hoorspelen op cassettebandjes. Waarbij het publiek beperkt was tot het eigen gezin en af en toe een verdwaalde oom of tante. Maar nu, zo dacht Eddie, was het misschien tóch mogelijk. Zijn eigen show maken.

Waarover, daar hoefde hij niet lang over na te denken. Hij bleef bij het scrollen door het podcastaanbod niet voor niets bij de categorie true crime hangen. Een podcast over moordzaken moest het worden, een onderwerp dat hem altijd al had gefascineerd. Van jongs af aan keek Eddie op televisie naar misdaadprogramma's. Naar *Opsporing Verzocht* in de jaren tachtig, gepresenteerd door Will Simon en later Jaap van Meekeren. Het was de tijd van de beruchte Zaanse paskamermoord (hoofdstuk 5). Begin jaren negentig volgden programma's als *CrimeTime*, *Deadline* en *Vermist* (het programma waarin moordverdachte Sjonny W. uit hoofdstuk 12 ooit onverstoorbaar zijn opwachting maakte) met Jaap Jongbloed. En vanaf 1995 hield Peter R. de Vries hem aan de buis gekluisterd, die zijn programma *Peter R. de Vries, Misdaadverslaggever* zonder uitzondering begon met zijn iconische uitspraak: 'Zorg dat u klaarzit, dan heeft u altijd een alibi.'

Terug naar die zomervakantie van 2020 in Frankrijk. Leuk plan natuurlijk, een eigen podcast maken over moordzaken, maar hoe nu verder? Allereerst maar eens een pakkende naam bedenken, dacht Eddie. Er bleek nog geen podcast te zijn met 'Moordzaken' in de titel. Eddie besloot daarom meteen die naam te claimen. Toen Eddies vrouw haar eega na twee weken vakantie tijdens de lange terugrit nog steeds hoorde praten over zijn eigen podcast riep ze ineens: 'Maar dit moet je met iemand samen doen!' Ze wist ook

meteen met wie. Met Carrie. Een goede vriendin van haar, en tevens een oud-studiegenoot van Eddie. Carrie was immers vrijwilliger bij de politie en ongetwijfeld ook geïnteresseerd in misdaad. Eddie stuurde haar bij terugkomst meteen een appje met de vraag: 'Wil je met mij een podcast over moordzaken maken?'

Haar reactie was enigszins teleurstellend. 'Een podcast? Ik heb nog nooit naar een podcast geluisterd.' Maar ze beloofde er een nachtje over te slapen. En dat gaf Eddie hoop. Carrie is namelijk behoorlijk nieuwsgierig aangelegd. Dol ook op weetjes: altijd te porren voor een pubquiz bijvoorbeeld. Als kind produceerde ook zij cassettebandjes vol hoorspelen. Het ging zelfs zover dat ze de slaapkamer van haar zus 'kraakte' om zo een eigen opnamestudio te hebben. Eigenlijk droomde ze van een baan bij *Studio Sport*, maar na haar studie geschiedenis in Groningen (waar ook Eddie studeerde) belandde ze voor haar werk in het TROS-gebouw in Hilversum. Weliswaar voor het bedrijf Studio 100, maar wel dicht bij een 'misdadbron'. De kamer met de redactie van *Vermist* bevond zich slechts één deur verder: Jaap Jongbloed zat gewoon om het hoekje. Maar verder dan dat reikte haar connectie met misdaad niet. Totdat Eddie in augustus 2020 appte met die prangende vraag. Carrie hoefde er inderdaad slechts een nachtje over te slapen, zei volmondig 'ja' en zat de dag erop al bij Eddie aan de koffie. En de rest is geschiedenis.

*

De naam *Moordzaken, de podcast* is geclaimd, partner in crime Carrie is aan boord. Maar hoe maak je een podcast? Eddie laat er geen gras over groeien. Hij koopt meteen een microfoon die gekoppeld kan worden aan zijn MacBook en dompelt zich een avond onder in YouTube filmpjes om te leren hoe je met het programma Garageband een podcast kunt opnemen en bewerken. We spreken af om

twee weken later de eerste aflevering op te nemen. Hamvraag is: waar moet deze over gaan? Over een aantal dingen zijn we het meteen eens. We beperken ons tot opgeloste zaken waarbij Nederlanders betrokken zijn. Cold cases gaan we bewust uit de weg. En ook blijven we ver bij afrekeningen in het criminele circuit vandaan. Daarnaast vinden we variëteit belangrijk. Tussen mannelijke en vrouwelijke daders en slachtoffers, moorden gepleegd in de relationele sfeer of juist weer niet, bekende en minder bekende zaken, oudere en recentere cases. En we besluiten dat we zeker niet iedere aflevering een lugubere moord willen bespreken. Dat kan Carrie niet aan.

Voor de vuurdoop stellen we in eerste instantie een lijst met zo'n twintig bekende zaken op. Voor ons allebei springt de moord op Koen Everink eruit. De bekende ondernemer werd in 2016 op brute wijze vermoord in zijn huis in Bilthoven terwijl zijn jonge dochter-tje boven lag te slapen. Uiteindelijk werd een 'keurige' tenniscoach hiervoor veroordeeld. Een aansprekende zaak om mee te starten, vinden we. Carrie broedt intussen op een goed format en samen werken we de opbouw van de podcast uit. We besluiten iedere aflevering te beginnen met het nieuws, het weer en de muziek uit het jaar van de moordzaak, zodat de luisteraar meteen wordt meegesleurd in de tijdgeest. Daarna vertellen we wat er is gebeurd. En vervolgens gaan we verder met het onderzoek, het veldwerk en de belangrijkste personages in de zaak. Voor de luisteraar ontstaat zo een heel herkenbare en duidelijke structuur.

Een longlist van zaken is ook snel gemaakt. We zijn allebei volledig geïntrigeerd door de zaak-Bolhaar, de moord op Corina Bolhaar en twee van haar kinderen in 1984 waarvoor Louis Hagemann uiteindelijk – volgens verschillende deskundigen 'zonder bewijs' – levenslang achter de tralies verdwijnt. Ook zijn we gefascineerd door de balpenmoord, waarbij tot op de dag van vandaag twijfels zijn. Wij

blijven het in elk geval oneens over de vraag of Mary de Meijere ongelukkig is gevallen of dat ze door toedoen van haar zoon een pen in haar oog kreeg en aan haar tragisch einde kwam.

Om de podcast goed te kunnen combineren met onze overige werkzaamheden spreken we af om iedere twee weken een nieuwe zaak te brengen. Mits er genoeg mensen zouden luisteren natuurlijk. Maar wat is dan genoeg? Waar moesten we op inzetten? Vijfhonderd luisteraars? De podcastwereld was compleet nieuw voor ons. Bovendien: hoe moesten we het aantal luisteraars dan eigenlijk meten? Misschien was het het beste om gewoon te starten en te zien waar het schip zou stranden? En ermee door te gaan zolang we het zelf leuk zouden vinden? Deal!

*

Het fundament van de podcast staat. Dan het opnemen zelf. Dat kan toch niet zó moeilijk zijn? De allereerste podcast, over de moord op Koen Everink, nemen we op in het kantoor van Eddie met slechts één microfoon tussen ons in. En dat was toch wel duidelijk (niet om aan) te horen. Daarbij waren we zó enthousiast dat we een uur lang door elkaar heen kakelden. Van een vriend, een trouwe podcastluisteraar, kregen we een waslijst met verbeterpunten. We moesten even achter onze oren krabben, maar namen de adviezen ter harte en gingen gestaag verder. Er moest meer structuur komen: Carrie vertelt voortaan wat er gebeurt, Eddie neemt het veldwerk en de personages voor zijn rekening. Een tweede microfoon was ook snel onderweg en we verhuisden onze 'studio' van kantoor naar thuis aan de keukentafel.

Het tweaken bleef niet zonder resultaat. Tot onze grote verbazing ontstond er al snel een sneeuwbaaleffect. Voor de vierde aflevering, 'Dood onder de Martinatoren', trokken we voor veldwerk naar

Groningen. In de stad waar we allebei gestudeerd hebben, trokken we een fles open omdat we na ruim een maand 10.000 luisteraars hadden. Een mijlpaal! En zo voelen we dat nog steeds, ondanks dat we dit aantal luisteraars nu dagelijks halen en de podcast inmiddels ruim 10 miljoen keer beluisterd is.

*

Ondanks de grote schare luisteraars zien we onszelf nog steeds als 'gewoon hobbyisten'. Hoewel een geluidstechnicus misschien geen overbodige luxe zou zijn, maken we de podcast echt met zijn tweeën. Zonder team, zonder professionele studio of editor. Eddie edit zelf. Eddie-edit! Om input voor de afleveringen te verzamelen, speuren we los van elkaar een week lang in alle openbare bronnen die we kunnen vinden. 'Google is onze grootste vriend!' roepen we vaak. Hoewel: als de zoektermen in onze computers een keer door de recherche zouden worden doorgelicht, hebben we waarschijnlijk het een en ander uit te leggen.

Carrie is degene die de uiteindelijke vertelstructuur in het verhaal aanbrengt. De avond voor een opname bellen we om de volgorde kort door te spreken. Wat we onafhankelijk van elkaar hebben gevonden houdt elk dan graag nog even voor zichzelf. We zijn allebei behoorlijk competitief en verrassen de ander tijdens de opname graag met nét dat ene extra gevonden feitje. Het leukste aan deze podcast maken is natuurlijk het speurwerk. Het liefst troeven we elkaar nog even af met onze gevonden kennis. Want alles wat we opzoeken is te vinden in openbare bronnen: krantenartikelen, rechtbankverslagen, soms boeken, een wetenschappelijk artikel of een documentaire.

Een enkele keer deden we naast onze online research een beroep op de specialistische kennis van deskundigen. Onze goeroes, zoals we ze in de podcast gekscherend noemen. Zo werden we har-

telijk ontvangen door patholoog-anatoom Frank van de Goot en rechtspsycholoog Peter van Koppen. Allebei experts op hun vakgebied die hun competenties op diverse vlakken met ons wilden delen. Ook voor dit boek hebben we mogen leunen op hun kennis, waarvoor veel dank.

Je kunt je afvragen waarom wij het interessant blijven vinden om ons te verdiepen in zoveel ellende en gruwelijkheid. Het antwoord daarop is hetzelfde als waarom voor veel mensen true crime zo'n aantrekkingskracht heeft. Wij denken – en dat is dus geen wetenschappelijk onderzoek – dat het mensen helpt om situaties waar ze bang voor zijn beter te begrijpen. Op die manier zorgt het ook voor een gevoel van controle en veiligheid. Bovendien bieden de waar gebeurde misdaadverhalen een mogelijkheid om in het hoofd van een moordenaar te kruipen. We komen in elke aflevering meer te weten over de psychologische achtergronden van moordenaars. Er zit ook zeker een element van nieuwsgierigheid in. En dat is dan een vriendelijk woord voor sensatiebelustheid. Laten we gewoon eerlijk zijn.

Luisteraars willen ook altijd graag weten hoelang we met het maken van een aflevering bezig zijn. Dat verschilt uiteraard per zaak. Maar we raken eigenlijk nooit uitgespeurd. Gemiddeld besteden we vier à vijf volle dagen aan een aflevering. 'De parachutemoord' (hoofdstuk 14) spande wel de kroon; met maar liefst drie boeken en meer dan honderd artikelen die door ons beiden werden doorgespit, bleven we maar graven naar nog meer informatie. Voor ons was dit dan ook de meest fascinerende zaak tot nu toe, waarbij een van de twee Elsen in een ménage à trois op tragische wijze sneuvelt. Op deze onvoorstelbaar bizarre moordzaak kregen we ook de meeste reacties van luisteraars. Zou de ene Els echt de parachute van de andere Els, tevens haar beste vriendin, gesaboteerd hebben? Voor ons is de zaak in ieder geval een reden om nooit met een parachute uit een vliegtuig te springen.

Ook krijgen we voortdurend de vraag of er nog genoeg zaken zijn om te bespreken. En het schrijnende antwoord daarop geven we met pijn in onze buik. Helaas wordt in Nederland nog steeds iedere acht dagen een vrouw door meestal haar (ex-)partner vermoord. Uit de media kennen we grote zaken als de moord op Anne Faber en de Puttense moordzaak, terwijl relationele moorden daarentegen veelal onderbelicht blijven. Juist aan deze zaken, die onder je huid kruipen, proberen we in *Moordzaken, de podcast* aandacht te besteden. Het zijn de luisteraars die ons dagelijks nieuwe zaken tippen. Niet iedere case leent zich ervoor om te worden besproken. Maar de lijst is – misschien niet echt een goed teken – nog lang.

Luisteraars weten ons ook op andere manieren te vinden. Ja, we zijn echt hartstikke blij met de ingestuurde buttons, mokken, speltjes en een heus *Moordzaken*-haakwerk. Maar het meest trots zijn we toch op de nominaties voor de Dutch Podcast Awards in 2021 en 2022. En ook die hebben we te danken aan onze trouwe achterban.

Het is moeilijk te zeggen waarom luisteraars op onze podcast afstemmen. Misschien ligt het aan de dynamiek tussen ons beiden? Aan het analyseren of speculeren? Aan het feit dat Carrie zo streng is voor Eddie (vast niet)? Of ligt het toch aan Eddies raspstem (er heeft zich nog steeds geen adverteerder van dropjes gemeld)? Wij hopen in ieder geval dat luisteraars het gevoel hebben dat ze bij ons aan de keukentafel zitten.

In dit boek willen wij iets meer van onszelf met de lezers delen. Waarom hebben we bijvoorbeeld gekozen voor de sektemoord? Is gif echt het slimste moordwapen? Denken wij dat de perfecte moord bestaat? Je leest het allemaal in ons eerste boek *De pinda-kaasmoord*.

I De wokmoord

De wokmoord werd in 2006 gepleegd in Alphen aan den Rijn, de gemeente die in 2023 de twijfelachtige eer van ‘gemeente waar de meeste misdrijven worden gepleegd in het Groene Hart’ kreeg. Het is dan ook een plaats waar wel vaker iets gebeurt. Zo werd in 2004 de driejarige Savanna gedood door haar eigen moeder, een in- en intrieste zaak die voor een kentering binnen de jeugdzorg zorgde. Zeven jaar later richtte de vierentwintigjarige Tristan van der Vlis een bloedbad aan in winkelcentrum de Ridderhof, waarbij zes mensen om het leven kwamen. En het wapen waarmee Peter R. de Vries in 2021 werd doodgeschoten kwam uit een wapenschuur-tje vol handvuurwapens, scherpschuttersgeweren en bazooka’s in een woonwijk in Alphen aan den Rijn. Behalve toeval is er geen enkel verband tussen deze moorden. Het verschil met moorden in andere steden zit er misschien in dat dit spraakmakende moorden zijn die alle veel publiciteit trokken.

Ook de Alphense wokmoord beheerste wekenlang de voorpagina’s. De zaak werd ons getipt door Carries nichtje. Hoewel we van lekker eten houden, zijn we zelf geen enorme grootheden in de keuken. We laten het roeren in de pannen graag aan een ander over. De combinatie van een wok met een Chinese ‘kok’ trok natuurlijk onze aandacht. Maar deze zaak is een stuk complexer dan de titel

doet vermoeden. We doken hiervoor dieper in de verboden Chinese Falun Gong-beweging. En leerden een mooie les: dat vergiffenis, ondanks onbeschrijflijk verdriet, toch mogelijk is.

*

Jan Vastenhouw (65) snapt er niets van. De Alphenaar is net gebeld omdat zijn zoon Joost al een paar dagen niet op zijn werk in de plaatselijke stickerfabriek is komen opdagen. Jan zelf heeft hem op dinsdagochtend 3 oktober voor het laatst gezien, nu zes dagen geleden. Dat vader en zoon elkaar een paar dagen niet zien, is op zich niet zo vreemd. Joost, tweeëntwintig jaar oud, woont nog thuis, oefent 's avonds vaak met zijn band en leidt zijn eigen leven. Toch begint Jan zich nu wel zorgen te maken, niet in de laatste plaats omdat Joost zich altijd keurig afmeldt als hij ziek is. Waar zou hij kunnen zijn? Joost had een geschiedenis van drank, drugs en schulden. Ook begaf hij zich als blackmetalbassist in rechts-extremistische kringen. Moest zijn vermissing in een van deze hoeken gezocht worden?

Jan gaat naar het politiebureau om de plotselinge verdwijning van Joost te melden. Hij vertelt er meteen bij dat hij het gevoel heeft dat zijn huisgenoot en ex-vriend Long Long (30) er iets mee te maken heeft. Toen Jan zijn bezorgdheid over Joosts afwezigheid uitsprak, had zijn ex heel laconiek zijn schouders opgehaald. Long Long woonde al drie jaar bij Jan en Joost in hun schakelwoning in Alphen aan den Rijn en voelde als een familielid. Waarom reageerde hij dan zo onverschillig? 'Dat zal wel,' denkt de politie en ze besluiten eerst Jan zelf te verhoren en af te luisteren. Ook doorzoeken ze zijn woning aan de Magerhorst in Alphen aan den Rijn en daar vinden ze al snel bloedsporen die van Joost blijken te zijn.

Ondertussen gonst het in de buurt van de geruchten. In ge-

meenschapscentrum De Bron wordt een bijeenkomst georganiseerd waar zo'n honderd verontruste buurtgenoten aanwezig zijn. Meerdere burens zeggen dat ze Jans ex-vriend Long Long in de dagen rondom Joosts verdwijning een behoorlijk aantal vuilniszakken in de ondergrondse afvalcontainer hebben zien gooien. Dat is op zich geen opzienbarend nieuws, maar de politie heeft inmiddels meer aanwijzingen die in Long Longs richting wijzen. In zijn slaapkamer worden twee keukenbijltjes gevonden die, als de politie zijn pintransacties bekijkt, kort geleden gekocht blijken te zijn. Ook heeft hij een verbrande hand waar hij niets over wil verklaren en hult hij zich in stilzwijgen over de vetvlekken waarmee de hele keuken onder zit. Daarnaast heeft hij zich op de dinsdag dat Joost spoorloos verdween ziek gemeld. Van Joost ontbreekt ondertussen nog steeds elk spoor.

De politie ziet inmiddels voldoende aanleiding Long Long op te pakken en in afwachting van zijn proces wordt hij naar het huis van bewaring in Zoetermeer gebracht. Tegelijkertijd gaat een opsporingsbericht met Joosts signalement naar buiten waarin aandacht wordt gevraagd voor zijn verdwijning, maar daar komen geen reacties op. Al die tijd houdt Long Long zijn kaken stijf op elkaar.

Ten tijde van zijn arrestatie woont Long Long pas drie jaar in Nederland. Hij is in 1976 in een gehucht op het Chinese plateland geboren waar hij opgroeide in een gezin met nog een oudere zus. Als kind wordt hij gepest en is hij veel alleen. In zijn puberteit wordt hij opstandig: bij ruzies op school gaat hij geregeld met medescholieren op de vuist. Om die reden wordt hij uiteindelijk op zijn zeventiende van school gestuurd. Long Long ambieert een acteercarrière en vertrekt naar Beijing, waar hij zich inschrijft bij de toneelschool. Hij maakt de opleiding niet af en gaat aan het werk als masseur. Uiteindelijk komt hij zo in de seksindustrie van de Chinese hoofdstad terecht. Als hij

vierentwintig is, ontmoet hij tijdens zijn werk een Nederlander die hem ervan overtuigt dat hij in Nederland in de prostitutie veel meer zou kunnen verdienen. In augustus 2003 reist hij met deze man mee en gaat in Amsterdam wonen.

In december van dat jaar loopt Alphenaar Jan Vastenhouw tijdens een avondje stappen in de Amsterdamse gayscene Long Long tegen het kleine tengere lijf. Ze krijgen een relatie en een jaar later gaat Long Long bij Jan en zijn zoon Joost in hun kleine woning in Alphen aan den Rijn wonen. Uiteindelijk lukt het Long Long een tijdelijke verblijfsvergunning te krijgen en hij gaat aan het werk.

De relatie tussen Jan en Long Long is geen lang leven beschoren, maar Jan is heel ruimhartig naar zijn ex omdat hij zich zorgen maakt om zijn lot. Long Long is niet alleen homoseksueel, wat in China streng wordt bestraft, maar ook aanhanger van de in China verboden Falun Gong-beweging. In China wacht hem een ongewisse toekomst. Daarom besluit Jan dat Long Long in de woning aan de Magerhorst mag blijven wonen. Jan staat zelfs financieel garant voor zijn ex. Jan zegt hier later over: 'Als het een Nederlandse man was geweest had ik hem er allang uit gegooid, maar als hij terug had ontmoeten naar China was hij zonder twijfel gemarteld vanwege zijn Falun Gong-achtergrond. Bovendien stond ik financieel garant voor hem. Daarom dacht ik: ik moet wel in de buurt blijven om je in de gaten te houden, vriend. Als jij rare bokkensprongen gaat maken, ben ik verantwoordelijk voor je.'

Long Long maakt overigens niet in zijn geboorteland China maar pas in Amsterdam kennis met de Falun Gong-beweging. Daar komen aanhangers van deze spirituele beweging op zaterdag- en zondagochtend in verschillende parken samen om te mediteren. Hoewel Falun Gong in Nederland niet zo bekend is, is het voor miljoenen mensen over de hele wereld een belang-